

2021MM91

**College van Gedeputeerde Staten
statenbrief**

Aan Provinciale Staten

DATUM	22-6-2021	NUMMER PS	Voegt de griffie toe
DOMEIN	Milieu	COMMISSIE	Milieu en Mobiliteit (M&M)
STELLER	P. M. Bakker	TELEFOONNUMMER	06-42547856
NUMMER	8227326A	PORTEFEUILLEHOUDER	Van Muilekom

Onderwerp Statenbrief:

Voortgang stiltegebieden

Voorgestelde behandeling:

Ter informatie

Geachte dames en heren,

Essentie / samenvatting

De provincies hebben de taak om het geluid in stiltegebieden te voorkomen of te beperken en om het aantal gebieden in stand te houden. Deze taak is neergelegd in artikel 2.18 lid 1 van de Omgevingswet. Adviesbureau dB-Vision heeft middels een evaluatie de totale geluidbelasting van de Utrechtse stiltegebieden in beeld gebracht. Ten opzichte van de vorige evaluatie van 2011 blijkt dat het totale oppervlakte aan stiltegebied per saldo nagenoeg gelijk is gebleven. De evaluatie onderstreept de effectiviteit van het gevoerde beleid en geeft op dit moment geen aanleiding tot een beleidswijziging.

Daarnaast is d.d. 10 maart 2021 bij de behandeling van de Interim Omgevingsverordening in Provinciale Staten de motie "neem bescherming stiltegebieden serieus" aangenomen. Deze vroeg ons om in overleg te gaan met de Utrechtse gemeenten met als doel het schrappen van de uitzondering in de Omgevingsverordening voor het afsteken van vuurwerk binnen 50 m van de woningen (binnen een stiltegebied) op oudejaarsnacht. Het gros van de gemeenten blijkt na een rondgang geen bezwaar te hebben tegen het opnemen van een algehele verbodsbepaling in de stille kern. Derhalve zijn wij voornemens om bij de efnitieve vaststelling van de Omgevingsverordening aan PS voor te stellen om de uitzonderingsbepaling voor gebieden in de stille kern te schrappen. Een algeheel verbod in de bufferzone leidt op dit moment tot te grote uitvoeringsproblemen vanwege de hoeveelheid aan woningen en de handhaafbaarheid van een algeheel vuurwerkverbod. Mogelijk komt dit op een later moment alsnog aan bod.

Inleiding

Op basis van de evaluatie in 2011 is in de wijziging van de provinciale milieuverordening in 2013 het stiltegebiedenbeleid aangescherpt. De mogelijkheden voor het verlenen van ontheffingen is teruggebracht. In de stille kern zijn in principe geen ontheffingen meer mogelijk en in de bufferzone kunnen maximaal 12 ontheffingen per jaar per gebied worden verleend. Daarnaast is een richtwaarde van 40 dB voor de stille kern opgenomen en 45 dB voor de bufferzone, hetgeen inhoudt dat gemeenten ontwikkelingen in en rond stiltegebieden moeten toetsen aan deze richtwaarde. Tenslotte is ook de minimale omvang van een stiltegebied teruggebracht tot 300 ha.

Door de landelijke ontwikkelingen, zoals de woningbouwopgave, toename aan mobiliteit, energietransitie (windturbines) e.d. komen de stiltegebieden landelijk steeds meer onder druk te staan (meer geluid). Echter door deze toenemende druk, neemt de behoefte om te ontspannen in een stiltegebied ook toe.

Om de effecten van deze aanscherping in beeld te brengen heeft het Adviesbureau dB-Vision middels een evaluatie de totale geluidbelasting van de Utrechtse stiltegebieden in beeld gebracht. In verband met het korte tijdsbestek is gekozen voor een 'lichte' evaluatie. De essentie van de evaluatie door dB-Vision is dat per saldo het totale areaal stiltegebieden gelijk is gebleven. Het gebied dat voldoet aan de richtwaarde voor de stille kern is evenwel met 0,8 % (100 ha) afgenomen. Dit is exclusief de toevoeging van het voormalige Zuid-Hollandse stiltegebied Vijfheerenlanden dat goed is voor 5.300 ha. Van het totale areaal van 22.000 ha voldoet 17.000 ha aan de eisen van een stiltegebied. Gezien de geringe afname van de oppervlakte van de stille kern onderstreept de evaluatie de effectiviteit van het gevoerde beleid en geeft op dit moment geen aanleiding tot een beleidswijziging

Resultaat evaluatie:

In onderstaande tabel wordt de veranderingen in de akoestische kwaliteit weergegeven, waarbij de belangrijkste oorzaken van die wijzigingen worden genoemd.

Nr	Naam stiltegebied	Beschrijving veranderingen	Score
1	Eemland	Meer geluid aan de zuidzijde vanwege verkeer op de A1, en aan de westzijde vanwege de A27. Schiphol draagt in het zuidwesten bij. Minder geluid op enkele gemeentelijke lokale wegen.	+/-
2	Westbroek e.o.	Meer geluid aan de oostzijde vanwege vliegveld Hilversum en aan de noordzijde vanwege Schiphol.	-
3	Loenderveense Plas	Minder geluid in het noorden vanwege Schiphol en in het zuiden vanwege verkeer op de N403.	+
4	Kockengen/Teckop	Minder geluid railverkeer (zuid en oost). Minder geluid van provinciale wegen in het westen (stil wegdek en minder verkeer) en zuiden (minder verkeer). Ook op enkele gemeentelijke wegen is er minder verkeer.	+
5	Hoenkoop/Polsbroek	In dit gebied zijn er weinig veranderingen in de geluidcontouren.	0
6	Willeskop/Benschop	Er is meer verkeer op de N228 in het noorden, maar het extra geluid is ruimschoots gecompenseerd doordat stil asfalt is aangebracht.	0
7	Blokland/Broek	In dit gebied zijn er weinig veranderingen in de geluidcontouren.	0
8	Hei- en Boeicop	Meer geluid vanwege meer verkeer op de A27. Het geluid van extra verkeer op de A2 is ruimschoots gecompenseerd door het aanbrengen van stiller asfalt.	-/0
9	Beverweerd/Rijsenburg	Minder geluid van enkele gemeentelijke wegen. In het oosten is er minder geluid van de N227 vanwege de aanleg van stil asfalt. In het zuiden er minder geluid van de N229 vanwege de aanleg van stil asfalt.	+
10	Overlangbroek	Minder geluid van enkele gemeentelijke wegen. In het westen is er minder geluid van de N227 en N229 vanwege de aanleg van stil asfalt.	+
11	Boswachterij Leersum	Meer geluid op gemeentelijke weg (Ginkelseweg). In het oosten is er minder geluid van de N226 vanwege de aanleg van stil asfalt.	+/-
12	Amerongse Berg	In dit gebied zijn er weinig veranderingen in de geluidcontouren.	0
13	Achterbergse Hooilanden	Minder industriegeluid Nijverkamp in het noorden, voor het overige weinig veranderingen.	+
14	Vijfheerenlanden	Maakte deel uit van Zuid-Holland, waardoor vergelijking niet mogelijk is.	0

Conclusie:

Uit de resultaten van het uitgevoerde akoestisch onderzoek blijkt dat het geluidniveau ten opzichte van de vorige evaluatie (2011) in sommige stiltegebieden is toegenomen en in andere afgenomen. Binnen de dertien stiltegebieden uit de vorige evaluatie (dus zonder Vijfheerenlanden) voldeed 13.000 ha aan de eisen van een stille kern te weten 40 dB(A). Uit de recente evaluatie blijkt dat het oppervlak met een geluidsbelasting van minder dan 40 dB(A) licht is afgenomen, tot 12.900 ha. Dit is exclusief het stiltegebied Vijfheerenlanden, goed voor 4.100 ha onder de 40 dB(A). Hiermee heeft de provincie Utrecht nu totaal 17.000 ha dat voldoet aan de vereiste akoestische kwaliteit.

Er is geen eenduidig beeld van bronnen die bij alle stiltegebieden voor een toename of afname leiden. Het totale areaal wat voldoet aan de richtwaarde van 40 dB is met een zeer klein percentage (0.8 %) afgenomen. De evaluatie onderstreept de effectiviteit van het gevoerde beleid en geeft op dit moment geen aanleiding tot een beleidswijziging. Daarnaast zal over 5 jaar opnieuw een evaluatie plaatsvinden, waarbij ook de effectiviteit van de richtwaarden betrokken kunnen worden. Een aanscherping van het beleid door eventuele extra maatregelen voor de toekomst ligt niet voorhanden. Het is bijvoorbeeld ongewenst om wijkontsluitingswegen in een stiltegebied af te sluiten.

Uitvoering Motie: “Neem stiltegebieden serieus” (Vuurwerk)

Bij de behandeling van de Omgevingsvisie en Omgevingsverordening is in Provinciale Staten de motie “neem bescherming stiltegebieden serieus” aangenomen. Deze motie houdt in dat ons is gevraagd om in overleg te gaan met de Utrechtse gemeenten met als doel het schrappen van de uitzondering in de Omgevingsverordening voor het afsteken van vuurwerk binnen 50 m van de woningen (binnen een stiltegebied) op oudejaarsnacht. Voor de rest geldt er een vuurwerkverbod gedurende het gehele jaar.

Er is uitgebreid contact geweest met de gemeenten en het is bestuurlijk besproken tijdens het VTH PSO overleg. Het gros van de gemeenten heeft geen bezwaar tegen het schrappen van de uitzonderingsbepaling. Een enkele gemeente vindt het niet persé nodig (argumenten: het voegt weinig toe, vraagtekens bij de bijdrage van vuurwerk op de stille kern etc.). Wel vragen een aantal gemeenten specifieke aandacht voor de handhaving. Het ligt niet in de rede om op oudjaarsnacht grootschalige handhavingscontroles in te zetten. Slechts enkele gemeenten hebben in hun APV het stiltegebied als een vuurwerkvrije zone opgenomen. Er is nauwelijks tot geen bereidheid een vuurwerkvrije zones specifiek voor stiltegebieden op te nemen.

Wat mag er nu op basis van de huidige regelgeving.

In de huidige ontwerp omgevingsverordening is opgenomen dat er een algeheel vuurwerkverbod geldt in stiltegebieden. Een uitzondering wordt gemaakt voor het afsteken van vuurwerk rond oudjaarsnacht.

In de bufferzone kunnen 12 vergunningen voor activiteiten, waaronder het afsteken van vuurwerk, per jaar per stiltegebied worden verleend. Stiltegebieden worden opgedeeld in een bufferzone en een stille kern. Het instellen van vuurwerkverbod tijdens oudjaarsavond binnen een stiltegebied treft het volgende aantal woningen (bewoners):

1. Bufferzone	1.134 woningen
2. <u>Stille kern:</u>	<u>569 woningen</u>
Totaal:	1.703 woningen

Een algeheel verbod op zowel stille kern als bufferzone kan tot een uitvoeringsprobleem leiden bij het instellen van een verbod. Voor de bufferzone kan een ontheffing worden aangevraagd.

Met name binnen de gemeenten Vijfheerenlanden maken een groot aantal wegen deel uit van een stiltegebied (zowel in de bufferzone als in de stille kern). De woningen gelegen aan deze wegen krijgen daardoor te maken met het vuurwerkverbod. Ook in de gemeente Wijk bij Duurstede zijn veel woningen in het stiltegebied gelegen. Een overzicht van alle woningen met een toekomstig verbod zijn opgenomen in bijlage 2.

Vanwege het grote aantal woningen dat is gelegen in de bufferzone van een stiltegebied en de uitvoeringsproblemen die hiermee gepaard gaan, is het instellen van een totaal vuurwerkverbod in uitsluitend de stille kern een optie die beter handhaafbaar en uitvoerbaar is. De impact van vuurwerk op de stille kern gedurende oudjaar kan groot zijn. Dit geldt evenwel ook voor het vuurwerk dat net buiten het stiltegebied wordt afgestoken en niet onder de werking van de Omgevingsverordening valt.

Vanwege de handhaafbaarheid en uitvoerbaarheid wordt voorgesteld om het verbod alleen in te stellen voor de stille kern. De handhaving van het verbod in de stille kern wordt preventief opgepakt, door alle bewoners per brief op de hoogte te stellen van het voorgenomen algehele vuurwerkverbod. Daarnaast kan handhaving ingezet worden op basis van ingekomen klachten.

Vervolprocedure / voortgang

Bij de definitieve vaststelling van de omgevingsverordening stellen wij u voor om de uitzonderingsbepaling voor gebieden in de stille kern te schrappen. De bewoners waarvan de woning is gelegen in de stille kern van een stiltegebied, worden middels een bewonersbrief in kennis gesteld van het voornemen.

Bijlagen

- "Geluid in stiltegebieden" Evaluatie van de akoestische kwaliteit van de stiltegebieden in de provincie Utrecht, peiljaar 2018. dB-Vision d.d. juli 2019.
- Overzicht woningen stille kern en bufferzone stiltegebieden.
- Motie "Neem bescherming van stiltegebieden serieus"

Gedeputeerde Staten van Utrecht,

Voorzitter,
mr. J.H. Oosters

Secretaris,
mr. drs. A.G. Knol-van Leeuwen